

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o zunanjih zadevah obsega:

- Zakon o zunanjih zadevah – ZZZ-1 (Uradni list RS, št. 45/01 z dne 7. 6. 2001),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1A (Uradni list RS, št. 78/03 z dne 8. 8. 2003),
- Zakon o zunanjih zadevah – uradno prečiščeno besedilo – ZZZ-1-UPB1 (Uradni list RS, št. 113/03 z dne 20. 11. 2003),
- Zakon o napotitvi oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije – ZNOMCMO (Uradni list RS, št. 20/06 z dne 24. 2. 2006),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1B (Uradni list RS, št. 76/08 z dne 25. 7. 2008),
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1C (Uradni list RS, št. 108/09 z dne 28. 12. 2009),
- Zakon o urejanju trga dela – ZUTD (Uradni list RS, št. 80/10 z dne 12. 10. 2010),
- Zakon o spremembah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1D (Uradni list RS, št. 31/15 z dne 4. 5. 2015).

ZAKON o zunanjih zadevah (ZZZ-1)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 7)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (predmet urejanja)

Ta zakon ureja opravljanje zunanjih zadev, delovanje ministrstva za zunanje zadeve, pravice in obveznosti diplomatov, postopek ustanavljanja predstavništev Republike Slovenije v tujini in tujih predstavništev v Republiki Sloveniji, ter postopek sklepanja in izvajanja mednarodnih pogodb.

Vprašanja, ki jih ne ureja ta zakon, se urejajo z drugimi predpisi in s pravili običajnega mednarodnega prava in pogodbenega mednarodnega prava, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

2. člen (nosilec izvajanja in sodelovanja)

Ministrstvo za zunanje zadeve v okviru pristojnosti vlade izvaja opravljanje zunanjih zadev v skladu s splošnimi usmeritvami, ki jih določa Državni zbor.

Ministrstvo za zunanje zadeve opravlja zadeve, ki se nanašajo na globalne odnose Republike Slovenije z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami, pripravlja vladi, državnemu zboru in predsedniku republike ter drugim državnim organom strokovne podlage za sprejemanje stališč, ocen in ukrepov na področju zunanje politike, kadar gre za

zadeve, pomembne za izvajanje zunanje politike Republike Slovenije, v sodelovanju z drugimi pristojnimi organi in službami skrbi za slovensko manjšino v sosednjih državah in Slovence po svetu ter opravlja druge naloge, določene s tem zakonom in drugimi predpisi.

(3) Ministrstvo za zunanje zadeve usklajuje način uveljavljanja in zaščite gospodarskih interesov Republike Slovenije v tujini z drugimi, za načrtovanje in izvajanje gospodarskega sodelovanja pristojnimi organi in institucijami. Ministrstvo za zunanje zadeve usklajuje mednarodno razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč, spodbuja medkulturni dialog in izvaja kulturno sodelovanje v zunanjih odnosih.

Druga ministrstva in vladne službe opravljajo zunanje zadeve v okviru svojih pooblastil. O zadevah, ki zadevajo izvajanje zunanje politike, se predhodno usklajujejo z ministrstvom za zunanje zadeve in ga po opravljeni nalogi obveščajo. Do uskladitve druga ministrstva in vladne službe delujejo v skladu s stališči oziroma napotili ministrstva za zunanje zadeve.

Organi državne uprave izvajajo mednarodne obiske praviloma na podlagi okvirnega polletnega programa obiskov. Ministrstvo za zunanje zadeve vsebinsko in protokolarno usklajuje program mednarodnih obiskov in sodeluje v njegovem uresničevanju.

3. člen **(sodelovanje z Državnim zborom)**

Ministrstvo za zunanje zadeve obvešča Državni zbor o pomembnih zadevah s področja zunanje politike. Ministrstvo za zunanje zadeve daje na pobudo Državnega zbora in njegovih delovnih teles pojasnila o zunanjepolitični dejavnosti, minister za zunanje zadeve pa odgovarja na poslanska vprašanja iz njegove pristojnosti.

Na predlog ministrstva za zunanje zadeve vlada lahko predlaga Državnemu zboru, da se opredeli do določenega zunanjepolitičnega vprašanja.

4. člen **(sodelovanje s predsednikom republike)**

Ministrstvo za zunanje zadeve v okviru svojih pristojnosti obvešča predsednika republike o pomembnih zadevah s področja mednarodnih odnosov in na zahtevo predsednika republike ali na lastno pobudo daje mnenje in predloge glede mednarodnih dejavnosti, ki jih predsednik republike opravlja pri izvrševanju njegove funkcije.

O pomembnih mednarodnih dejavnostih predsednika republike lahko daje vlada predsedniku republike mnenja in priporočila.

5. člen **(mnenja o zunanjepolitičnem interesu in navezovanje stikov)**

Na zahtevo državnih organov ali po lastni presoji da ministrstvo za zunanje zadeve mnenja in predlaga ukrepe za zagotovitev usklajenosti zunanje politike in za uresničevanje zunanjepolitičnega interesa Republike Slovenije.

Ministrstvo za zunanje zadeve sodeluje pri navezovanju stikov s tujino preko predstavništev v tujini.

Stiki tujih diplomatskih in konzularnih predstavnikov z državnimi organi v Republiki Sloveniji potekajo v skladu z običajno diplomatsko prakso.

II. MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

1. Naloge in organizacija

6. člen (ministrstvo in predstavništva)

Ministrstvo za zunanje zadeve opravlja svoje naloge neposredno in po predstavništvih v tujini.

7. člen (generalni sekretar)

Generalni sekretar oziroma generalna sekretarka (v nadaljnjem besedilu: generalni sekretar) je diplomat, ki je dosegel naziv veleposlanik in zaseda najvišji diplomatski položaj v ministrstvu za zunanje zadeve. Generalni sekretar skrbi za nemoteno delo in učinkovito, racionalno ter zakonito delovanje ministrstva za zunanje zadeve. Neposredno sodeluje z ministrom pri usklajevanju organizacije dela, izvrševanju javnih nalog in usklajevanju dela notranjih organizacijskih enot in predstavništev v tujini.

7.a člen (politični direktor)

(1) Politični direktor oziroma politična direktorica (v nadaljnjem besedilu: politični direktor) je diplomat, ki v ministrstvu za zunanje zadeve usklajuje in povezuje dela, povezana s področjem skupne zunanje in varnostne politike Evropske unije ter evropske varnostne in obrambne politike in izvaja druge naloge, za katere ga pooblasti minister za zunanje zadeve.

(2) Za političnega direktorja je lahko imenovan diplomat, ki je dosegel naziv pooblaščen minister ali veleposlanik.

(3) Politični direktor lahko daje obvezujoča navodila in usmeritve za delo vodjem diplomatskih predstavništev ali konzulatov.

7.b člen (generalni direktor)

(1) Generalni direktor oziroma generalna direktorica (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor) je diplomat, ki je dosegel naziv pooblaščen minister ali veleposlanik in vodi strokovno delo na vsebinsko zaokroženem delovnem področju v ministrstvu za zunanje zadeve.

(2) Generalni direktor za svoje delo odgovarja ministru za zunanje zadeve. Generalni direktor lahko daje obvezujoča navodila in usmeritve za delo vodjem diplomatskih predstavništev ali konzulatov.

8. člen **(nadzor v predstavništvih Republike Slovenije v tujini)**

(1) Ministrstvo za zunanje zadeve skrbi za urejeno, učinkovito in gospodarno delovanje predstavništev v tujini ter zagotavlja ugledu države primerne in v posameznih državah primerljive personalne, materialne in prostorske pogoje za delovanje predstavništev, vključno z rezidencami vodij predstavništev.

(2) Za izvajanje nadzora nad delovanjem in izvajanjem nalog predstavništev Republike Slovenije v tujini minister za zunanje zadeve določi diplomata, ki je najmanj dvakrat opravljal naloge vodje diplomatskega predstavništva v tujini (v nadaljnjem besedilu: glavni diplomatski nadzornik).

(3) Glavni diplomatski nadzornik ima naslednje pristojnosti:

- svetuje vodji predstavništva v zvezi z delovanjem predstavništva,
- pregleduje prostore predstavništva in prostore dela rezidence vodje predstavništva, ki je namenjen opravljanju nalog vodje predstavništva,
- pregleduje dokumentacijo in evidence, ki jih v zvezi z opravljanjem svojih nalog pripravlja ali pridobiva predstavništvo,
- opravi ločene ali skupne pogovore z zaposlenimi v predstavništvu in rezidenci vodje predstavništva,
- poroča ministru,
- predlaga ustrezne ukrepe in spremlja njihovo izvajanje.

(4) Glavni diplomatski nadzornik pri opravljanju svojega dela v okviru pristojnosti deluje neodvisno in nepristransko. Če odkrije nepravilnosti, mora o njih obvestiti ministra za zunanje zadeve, ki sprejme ukrepe v skladu z zakonom.

(5) Na konzularnem, finančnem, kadrovskem, varnostnem in drugih področjih lahko opravljajo posamezne naloge nadzora uslužbenci ministrstva za zunanje zadeve, ki jih na predlog glavnega diplomatskega nadzornika pooblasti generalni sekretar. Uslužbenci iz tega odstavka so pri svojem delu samostojni. Pripravo in potek nadzora v predstavništvu vodi glavni diplomatski nadzornik.

(6) Nadzor nad delovanjem in izvajanjem nalog uslužbencev na obrambnem področju izvaja tudi Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo.

(7) Postopek nadzora, organizacijo nadzora, poročanje, predlaganje ukrepov in spremljanje izvajanja sprejetih ukrepov podrobneje določi minister za zunanje zadeve s podzakonskim aktom.

9. člen **(pridobivanje prostorov in oddajanje javnih naročil)**

(1) Ministrstvo za zunanje zadeve v imenu Republike Slovenije pridobiva prostore za delovanje diplomatskih predstavništev in konzulatov, vključno z rezidencami vodij predstavništev, z nakupom, najemom ali dolgoročnim finančnim najemom. Nakup prostorov se opravi na podlagi letnega načrta pridobivanja nepremičnega premoženja države.

(2) Postopki za pridobivanje in razpolaganje s prostori se izvajajo v skladu s predpisi in s splošno priznanimi uzancami, ki veljajo v kraju nepremičnine. Predstavništvo mora pri tem kar najbolj uveljaviti načelo konkurenčnega pridobivanja ponudb.

(3) Predstavništvo v tujini mora pri oddaji javnih naročil za nabavo blaga in storitev upoštevati temeljna načela javnega naročanja po zakonu, ki ureja javno naročanje.

(4) V skladu s Sporazumom o vprašanih nasledstva (Uradni list RS – MP, št. 20/02, MSVN) države naslednice nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije prevzamejo nepremičnine v naravi v skladu z deležem, ki pripada vsaki državi. Nepremičnine, ki jih je ali jih še bo pridobila Republika Slovenija, so namenjene za potrebe predstavništev v tujini. Ministrstvo za zunanje zadeve je upravljavec teh nepremičnin. Finančna sredstva, pridobljena od prodaje nepremičnin, so proračunski vir ministrstva za zunanje zadeve in predstavljajo namenska sredstva ministrstva za zunanje zadeve.

(5) Namenska sredstva ministrstva za zunanje zadeve, ki niso porabljeni v preteklem letu, se prenesejo v proračun za tekoče leto. Za obseg prenesenih namenskih sredstev se povečata obseg sredstev v finančnem načrtu in proračunu ministrstva za zunanje zadeve.

10. člen **(izpopolnjevanje in usposabljanje)**

Ministrstvo za zunanje zadeve skrbi za strokovno izpopolnjevanje in usposabljanje zaposlenih v ministrstvu.

(2) Temeljni obliki preverjanja strokovne usposobljenosti diplomatov sta diplomatski izpit in višji diplomatski izpit.

(3) Uslužbenci ministrstva za zunanje zadeve opravljajo diplomatski izpit iz mednarodnih odnosov, mednarodnega prava, zgodovine, konzularnih zadev ter diplomatskih veščin. Del diplomatskega izpita poteka v angleškem jeziku. Višji diplomatski izpit je sestavljen iz preverjanja poznavanja diplomatske prakse in znanj, potrebnih za vodenje predstavništva in drugih organizacijskih enot ministrstva za zunanje zadeve.

(4) Diplomatski izpit in višji diplomatski izpit se opravljata pred komisijo, sestavljeno iz diplomatov z izkušnjami iz diplomatske prakse in drugih strokovnjakov s področja zunanje politike, mednarodnih odnosov in mednarodnega prava.

(5) Diplomatski izpit in višji diplomatski izpit se opravljata po postopku in programu, ki ga določi minister za zunanje zadeve s podzakonskim aktom.

11. člen **(diplomatska akademija)**

V okviru ministrstva za zunanje zadeve deluje diplomatska akademija. Delovanje diplomatske akademije se uredi s posebnim predpisom.

12. člen **(informacijski in telekomunikacijski sistem)**

Za podporo opravljanju upravnih in strokovno političnih zadev, organizira ministrstvo skladno z razvojnimi cilji vlade in sprejetimi mednarodnimi obveznostmi, enoten in avtonomen informacijski ter telekomunikacijski sistem, ki na področju zunanjih zadev zagotavlja povezanost in združljivost z ustreznimi sistemi mednarodnih združenj in organizacij, v katere se Republika Slovenija vključuje, ob tem pa servisira tudi potrebe drugih

državnih organov, ki nimajo vzpostavljenega sistema lastnih telekomunikacijskih povezav s tujino.

Zgradba, sestavine in rešitve v strojni in programski opremi informacijskega sistema na področju zunanjih zadev, zlasti pa vse varnostne komponente, se ob nabavi obravnavajo kot naročila zaupne narave in se po vrsti in namenu določijo s predpisi vlade o namenski opremi.

2. Predstavništva v tujini

13. člen (vrste predstavništev)

Predstavništva Republike Slovenije v tujini so diplomatska predstavništva in konzulati.

Diplomatska predstavništva so veleposlaništva in stalna predstavništva pri mednarodnih organizacijah. Konzulati so generalni konzulati, konzulati, vicekonzulati in konzularni uradi.

14. člen (odpiranje in zapiranje predstavništev)

Diplomatsko predstavništvo se odpre ali zapre z ukazom predsednika republike. Predlog pripravi minister za zunanje zadeve, določi ga vlada po predhodnem mnenju delovnega telesa državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko.

Konzulat se odpre ali zapre s sklepom vlade, izdanim na predlog ministra za zunanje zadeve. V sklepu o odprtju konzulata določi vlada v soglasju s sprejemno državo tudi vrsto konzulata, njegov sedež, stvarno pristojnost in konzularno območje.

Pri odločanju o odprtju ali zaprtju predstavništva se upoštevajo intenzivnost bilateralnih odnosov, gospodarsko sodelovanje, prisotnost slovenske narodne manjšine ter slovenskih izseljencev in zdomcev oziroma drugi razlogi.

Ukaz oziroma sklep o odprtju ali zaprtju predstavništva v tujini se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

15. člen (osebje v predstavništvih v tujini)

V predstavništvih Republike Slovenije v tujini so zaposleni diplomati, v konzulatih kot konzularni funkcionarji, vodje diplomatskih predstavništev in konzulatov iz drugega odstavka 27. člena tega zakona in delavci, ki opravljajo spremljajoča dela.

Na podlagi postopka premestitve iz državnega organa ali javnega zavoda, javne agencije oziroma druge pravne osebe javnega prava delo v predstavništvih začasno opravljajo tudi uslužbenci oziroma uslužbenke (v nadaljevanju: uslužbenci) z gospodarskega, kulturnega, kmetijskega, šolskega, okoljskega, znanstvenega, informativnega in drugih področij. Prejemki iz delovnega razmerja v času razporeditve v tujino se uslužbencem določijo glede na ustrezen diplomatski naziv, upoštevajoč pridobljeni uradniški naziv, in sicer:

- uradniku v nazivu prve stopnje glede na diplomatski naziv prvi svetovalec;

- uradniku v nazivu druge in tretje stopnje glede na diplomatski naziv svetovalec;
- uradniku v nazivu četrte in pete stopnje glede na diplomatski naziv I. sekretar;
- uradniku v nazivu šeste in sedme stopnje glede na diplomatski naziv II. sekretar;
- uradniku v nazivu osme stopnje glede na diplomatski naziv III. sekretar;
- uradniku v nazivu devete stopnje glede na diplomatski naziv ataše.

Na podlagi splošnega pisnega sporazuma s predstojnikom oziroma predstojnico (v nadaljevanju: predstojnik) drugega organa državne uprave delo v predstavništvih začasno opravljajo tudi uslužbenci na obrambnem, varnostnem, policijskem in drugih področjih, pri čemer ti uslužbenci ostanejo v delovnem razmerju pri drugem organu državne uprave.

Uslužbenci iz drugega in tretjega odstavka tega člena niso imenovani v diplomatski naziv. Uslužbencem, ki izpolnjujejo pogoje za zaposlitev v Ministrstvu za zunanje zadeve in imajo najmanj visoko strokovno izobrazbo s specializacijo ali magisterijem ali na podlagi posebnega zakona izpolnjujejo pogoj te izobrazbe, se v skladu s pravili akreditacije v državi sprejemnici ali v mednarodni organizaciji izda diplomatski potni list, preostalem uslužbencem pa se izda službeni potni list. Za čas, ko ti uslužbenci delajo v predstavništvu, so glede svojih pravic in obveznosti izenačeni z diplomati, poleg tega pa ravnajo po navodilih organa oziroma organizacije, iz katere so bili napoteni na delo. Glede trajanja začasne premestitve teh uslužbencev se smiselno uporabljajo določbe 37. člena tega zakona.

16. člen **(zaposlovanje lokalnega osebja)**

Predstavništva Republike Slovenije v tujini lahko po potrebi in pod pogoji, ki jih določi minister, sklepajo pogodbe z lokalnim osebjem za opravljanje spremljajočih dejavnosti ter administrativno-tehničnih del. Lokalno osebje so tuji državljani ali državljani Republike Slovenije, ki živijo v sprejemni državi.

(2) Lokalno osebje lahko pod pogoji, ki jih določi minister, opravlja posamezne strokovne naloge na kulturnem in gospodarskem področju ter na področju odnosov z javnostmi.

Medsebojne pravice in dolžnosti se uredijo v skladu s predpisi, veljavnimi v kraju sedeža predstavništva.

16.a člen **(varnostno preverjanje oseb)**

(1) Za zmanjšanje varnostnega tveganja za osebe, objekte in dejavnost ministrstva za zunanje zadeve se pred začetkom opravljanja dela v skladu s tem členom, varnostno preverijo:

- lokalno osebje na predstavništvih v tujini,
- študentje, ki opravljajo delo na predstavništvih ali v notranji službi ministrstva za zunanje zadeve in
- fizične osebe pogodbenih izvajalcev ministrstva za zunanje zadeve, pri katerih se potreba po varnostnem preverjanju predhodno določi v pogodbi (v nadaljnjem besedilu: preverjana oseba).

(2) S pisnim soglasjem za varnostno preverjanje preverjana oseba izpolni vprašalnik za varnostno preverjanje z naslednjimi podatki:

- ime in priimek,
- datum in kraj rojstva,

- spol,
- državljanstvo, tudi dvojno državljanstvo,
- naslov prebivališča,
- pravnomočne obsodbe zaradi naklepnih kaznivih dejanj, ki se preganjajo po uradni dolžnosti,
- tekoči kazenski postopki zaradi kaznivih dejanj iz prejšnje alinee,
- stiki s tujimi varnostnimi in obveščevalnimi službami,
- članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih ali varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija.

(3) Varnostno preverjanje opravi ministrstvo za zunanje zadeve tako, da preveri resničnost podatkov iz drugega odstavka tega člena zakona:

- prve, druge, tretje, četrte in pete alinee: na podlagi verodostojne listine, ki jo izda pristojni državni organ države, katere državljan je preverjanja oseba ali države, v kateri preverjana oseba prebiva,
- šeste alinee: na podlagi podatkov iz kazenske evidence,
- sedme alinee: na podlagi podatkov iz evidence o tekočih kazenskih postopkih,
- osme in devete alinee: v evidencah Slovenske obveščevalno-varnostne agencije, ministrstva za obrambo in policije.

Verodostojnost podatkov iz šeste in sedme alinee drugega odstavka tega člena se dokazuje s potrdili o nekaznovanosti po predpisih države, katere državljan je preverjana oseba ali države, v kateri prebiva. Potrdila ne smejo biti starejša od treh mesecev. Če je preverjana oseba tuji državljan, se obstoj varnostnega zadržka preverja tudi v evidenci vizumskih postopkov ministrstva za zunanje zadeve.

(4) Ob razlogu za sum, da obstaja varnostni zadržek, se za preverjano osebo lahko uvede ponovni postopek varnostnega preverjanja v skladu s tem členom. Z osebo, ki v varnostno preverjanje ne privoli ali se v postopku varnostnega preverjanja ugotovi varnostni zadržek, se pogodbeno razmerje ne sklene oziroma pogodbeno razmerje preneha. Možnost tovrstnega prenehanja pogodbe se vključi v pogodbo o zaposlitvi oziroma pogodbo o delu z osebami iz prvega odstavka tega člena.

(5) Varnostni zadržki so ugotovitve varnostnega preverjanja, iz katerih izhaja, da obstajajo dvomi o verodostojnosti, zanesljivosti ter lojalnosti preverjane osebe za delo v ministrstvu za zunanje zadeve, in so:

- lažne navedbe podatkov preverjane osebe v varnostnem vprašalniku,
- neizbrisane pravnomočne obsodbe na najmanj tri mesece nepogojne zaporne kazni za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti,
- članstvo ali sodelovanje v organizacijah ali skupinah, ki ogrožajo vitalne interese Republike Slovenije ali držav članic političnih, obrambnih in varnostnih zvez, katerih članica je Republika Slovenija,
- pravnomočne obtožnice za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, razen za kazniva dejanja, kjer je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let,
- nepravnomočne obsodilne sodbe za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in za katera je kot glavna kazen predpisana denarna kazen ali zapor do treh let,
- druge ugotovitve varnostnega preverjanja, ki vzbujajo utemeljen dvom v posameznikovo verodostojnost, zanesljivost in lojalnost za delo v ministrstvu za zunanje zadeve.

(6) Za učinkovito izvajanje varnostnega preverjanja in zagotavljanja varnosti po tem členu ministrstvo za zunanje zadeve upravlja evidenco, v kateri se obdelujejo naslednji podatki:

- ime in priimek,

- datum in kraj rojstva,
- državljanstvo,
- spol,
- datum začetka in zaključka varnostnega preverjanja,
- obstoj varnostnega zadržka in
- oblika pogodbenega razmerja (lokalno osebje, študent ali oseba pogodbenega izvajalca).

(7) Dokumentacija varnostnega preverjanja in evidenca iz prejšnjega odstavka tega člena se hranita pet let po prenehanju dela preverjane osebe v ministrstvu za zunanje zadeve oziroma po zaključku varnostnega preverjanja, če s preverjano osebo ni bila sklenjena pogodba o zaposlitvi, po tem se dokumentacija in evidenca ustrezno uničita.

17. člen **(vodja diplomatskega predstavništva)**

(1) Diplomatsko predstavništvo vodi veleposlanik oziroma veleposlanica (v nadaljnjem besedilu: veleposlanik).

(2) Veleposlanik je postavljen za dobo do štirih let, ki se lahko podaljša, če razmere tako narekujejo, vendar ne za dlje kot dve leti. O podaljšanju odloči minister za zunanje zadeve. Veleposlanik je lahko izjemoma odpoklican pred potekom časa postavitve na podlagi lastne prošnje, predloga države sprejemnice ali zaradi kršitve posebnih obveznosti in prepovedi iz 45. člena tega zakona. Predlog za odpoklic iz prejšnjega stavka pripravi minister za zunanje zadeve, določi pa ga vlada po posvetovanju s predsednikom republike.

(3) Veleposlanik lahko zaporedoma službuje največ v dveh diplomatskih predstavništvih, pri čemer skupna doba vodenja diplomatskih predstavništev ne sme preseči osmih let.

(4) Veleposlanik, ki je vodil diplomatsko predstavništvo na podlagi postavitve za skupno dobo, daljšo od šestih let, ne more biti postavljen na položaj veleposlanika pred potekom dveh let od odpoklica s tega položaja.

(5) Za veleposlanike se ne uporabljajo določbe tega zakona, ki se nanašajo na pogoje za razporejanje diplomatov v notranjo in zunanjo službo.

17.a člen **(postopek postavitve veleposlanika)**

(1) Predlog za postavitve veleposlanika pripravi minister za zunanje zadeve. Vlada določi predlog za postavitve veleposlanika po posvetovanju s predsednikom republike.

(2) Po določitvi predloga vlade se kandidat za veleposlanika predstavi delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko, ki o predstavitvi poda mnenje.

(3) Po predstavitvi na delovnem telesu državnega zbora, pristojnega za zunanjo politiko, ministrstvo za zunanje zadeve zaprosi za agreman državo sprejemnico. Po prejemu agremana vlada pošlje predlog za postavitve predsedniku republike.

(4) Veleposlanika postavi in odpokliče predsednik republike z ukazom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Če ukaz o postavitvi ne bo izdan, predsednik republike o tem obvesti vlado.

(5) Predsednik republike izda veleposlaniku poverilna pisma.

(6) Če razmere narekujejo, lahko minister za zunanje zadeve vodenje diplomatskega predstavništva zaupa odpravniku poslov. Poverilna pisma v tem primeru izda minister.

(7) Če razmere narekujejo, se lahko postavi nerezidenčni veleposlanik, ki je akreditiran v eni ali več državah oziroma mednarodnih organizacijah.

18. člen **(naloge vodje diplomatskega predstavništva)**

Vodja diplomatskega predstavništva opravlja naloge v skladu z dunajsko konvencijo o diplomatskih odnosih (Uradni list SFRJ - MP, št. 2/64, akt o notifikaciji nasledstva konvencij, Uradni list RS - MP, št. 9/92) oziroma dunajsko konvencijo o predstavljanju držav v njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami univerzalnega značaja (Uradni list SFRJ - MP, št. 3/77, akt o notifikaciji nasledstva konvencij, Uradni list RS - MP, št. 9/92). Te naloge so zlasti:

1. predstavljanje in zastopanje Republike Slovenije in njenih organov v sprejemni državi oziroma v mednarodni organizaciji;
2. podpisovanje ali parafiranje diplomatskih instrumentov;
3. dajanje izjav in zavzemanje stališč v imenu Republike Slovenije.

Vodja diplomatskega predstavništva opravlja tudi naslednje naloge:

1. vodi diplomatsko predstavništvo, organizira njegovo delo, razporeja naloge in ukrepa v zadevah v pristojnosti predstavništva;
2. v skladu s predpisi odloča o pravicah in dolžnostih uslužbencev v predstavništvu;
3. odloča v okviru predračuna o finančnem poslovanju predstavništva;
4. opravlja druge naloge v skladu s predpisi in navodili ministra za zunanje zadeve.

Vodja diplomatskega predstavništva je neposredno odgovoren ministru za zunanje zadeve za izvajanje zunanje politike Republike Slovenije v sprejemni državi in za ravnanje v skladu z njegovimi navodili, usmeritvami in pooblastili.

Vodja diplomatskega predstavništva usklajuje in nadzira dejavnost konzulatov Republike Slovenije v sprejemni državi.

19. člen **(naloge diplomatskega predstavništva)**

Diplomatsko predstavništvo opravlja dejavnosti, navedene v dunajski konvenciji o diplomatskih odnosih oziroma dunajski konvenciji o predstavljanju držav v njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami univerzalnega značaja. Te naloge so zlasti:

1. predstavljanje in zastopanje Republike Slovenije v sprejemni državi oziroma v mednarodni organizaciji;
2. varovanje in uresničevanje interesov Republike Slovenije, njenih državljanov in pravnih oseb;
3. pospeševanje in razvijanje prijateljskih odnosov ter sodelovanja med Republiko Slovenijo in sprejemno državo na vseh področjih;
4. sodelovanje v pogajanjih z vlado sprejemne države ali organi mednarodne organizacije;
5. uveljavljanje stališč in interesov Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah;

6. poročanje ministrstvu za zunanje zadeve in preko njega drugim državnim organom o notranjem in zunanjem političnem položaju ter dejavnosti sprejemne države oziroma dogajanjih v mednarodni organizaciji;
7. seznanjanje organov, institucij in javnosti v sprejemni državi oziroma mednarodne organizacije z dosežki, značilnostmi in stališči Republike Slovenije.

Diplomatsko predstavništvo razvija svojo dejavnost predvsem na političnem, gospodarskem, obrambnem, kulturnem, znanstveno-tehničnem, informacijskem in drugih področjih. Posebno pozornost posveča sodelovanju s slovensko narodno manjšino ter slovenskimi izseljenci in zdomci.

Diplomatska predstavništva lahko v soglasju s sprejemno državo za opravljanje svoje dejavnosti na določenem področju odprejo dislocirane enote. Dislocirana enota za opravljanje dejavnosti na kulturnem področju je kulturni center Republike Slovenije.

20. člen **(opravljanje konzularnih nalog)**

Diplomatsko predstavništvo opravlja v sprejemni državi tudi konzularne naloge. Kadar je v sprejemni državi tudi konzulat Republike Slovenije, opravlja diplomatsko predstavništvo konzularne naloge na tistem delu ozemlja sprejemne države, ki ne spada v konzularno območje konzulata.

21. člen **(nadomeščanje vodje diplomatskega predstavništva)**

Kadar je mesto vodje diplomatskega predstavništva izpraznjeno, opravlja njegovo funkcijo začasni odpravnik poslov, ki ga imenuje minister za zunanje zadeve. Če je vodja diplomatskega predstavništva odsoten ali ne more opravljati svoje funkcije, opravlja njegovo funkcijo začasni odpravnik poslov, ki ga imenuje vodja diplomatskega predstavništva v soglasju z ministrom.

Če v predstavništvu ni diplomata, opravlja s soglasjem sprejemne države član osebja diplomatskega predstavništva, ki mu je vodja diplomatskega predstavništva zaupal nadomeščanje, samo tekoče administrativne zadeve in varuje arhive.

22. člen **(akreditacija v več državah)**

Vodja diplomatskega predstavništva in drugi diplomati, ki so hkrati akreditirani v več državah, opravljajo v državi zunaj svojega sedeža enake naloge kot v državi, v kateri je sedež diplomatskega predstavništva.

23. člen **(vodja konzulata)**

Konzulat vodi poklicni ali častni konzularni funkcionar. Vodjo konzulata imenuje in razrešuje vlada na predlog ministra za zunanje zadeve.

Minister za zunanje zadeve izda vodji konzulata patentno pismo.

Imenovanje in razrešitev vodje konzulata se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

24. člen (naloge konzulata)

Konzulat opravlja zlasti naslednje naloge:

1. varovanje interesov Republike Slovenije, njenih državljanov in pravnih oseb ter opravljanje konzularno-pravnih zadev;
2. spodbujanje razvijanja odnosov na področju gospodarstva, kulture, znanosti in izobraževanja;
3. poročanje o dogajanjih na vseh področjih življenja na konzularnem območju in širše o dogajanju v sprejemni državi;
4. razvijanje sodelovanja s slovensko narodno manjšino ter slovenskimi izseljenci in zdomci ter posebna skrb za ohranjanje slovenskega jezika in kulture med njimi;
5. vzdrževanje stikov z državnimi in lokalnimi organi na konzularnem območju;
6. skrb za delovno-pravno in socialno varstvo državljanov Republike Slovenije na delu v sprejemni državi.

Konzulat opravlja ob upoštevanju mednarodnega prava še druge naloge, ki so določene s predpisi in navodili ministra za zunanje zadeve.

24.a člen (zaščita državljanov Evropske unije)

Republika Slovenija zagotavlja zaščito državljanov oziroma državljanek (v nadaljevanju: državljanov) Evropske unije, kakor je navedeno v Sklepu predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 19. decembra 1995 o zaščiti državljanov Evropske unije s strani diplomatskih in konzularnih predstavništev (95/553/ES), in sicer:

- pomoč v primeru smrti,
- pomoč ob hudi nesreči ali resni bolezni,
- pomoč ob odvzemu prostosti,
- pomoč žrtvam nasilnih kaznivih dejanj ter
- pomoč in repatriacija državljanov Evropske unije v stiski.

(2) Poleg navedenega lahko diplomatska predstavništva ali konzularni agenti, ki službujejo v državi, ki ni članica Evropske unije, in če je to del njihovih pooblastil, nudijo pomoč kateremu koli državljanu Unije, ki za pomoč zaprosi, tudi v drugih okoliščinah.

(3) Ob izgubi potne listine diplomatsko predstavništvo ali konzulat države članice v skladu s Sklepom predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta z dne 25. junija 1996 (96/409/SZVP) o potni listini za vrnitev, kot je bil prilagojen zaradi sprejema novih držav članic, izda evropsko potno listino za vrnitev (ETD).

24.b člen (sredstva za pomoč)

Ministrstvo za zunanje zadeve lahko v nujnem primeru založi potrebna sredstva državljanom Republike Slovenije, ki se v tujini znajdejo v stiski.

To lahko Ministrstvo za zunanje zadeve stori:

- preko diplomatskega predstavništva ali konzulata Republike Slovenije ali

- po dogovoru, preko diplomatskega predstavništva ali konzulata države članice EU, vendar samo v primeru, da Republika Slovenija v določeni državi nima predstavništva.

Ministrstvo za zunanje zadeve ta sredstva zagotovi v svojem proračunu. Založena sredstva pa mora državljan vrniti po vrnitvi v Republiko Slovenijo oziroma diplomatskemu predstavništvu ali konzulatu Republike Slovenije v državi stalnega prebivališča, če ga ima v tujini.

Nujen primer je izjemen položaj, ko posameznik nima nikogar, ki bi mu lahko prek ministrstva za zunanje zadeve ali na drug običajen način nakazal finančna sredstva za najnujnejšo oskrbo in za vrnitev v domovino.

Natančna pravila za ugotavljanje upravičenosti do založitve sredstev določi vlada z uredbo.

24.c člen (vračilo založenih sredstev)

Za založitev sredstev izda diplomatsko predstavništvo ali konzulat upravno odločbo, v kateri se določi njihova višina, rok in način vračila.

Če vračila ni, se založena sredstva izterjajo v skladu z zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, po pravilih za upravno izvršbo denarnih obveznosti.

25. člen (nadomeščanje vodje konzulata)

Če je mesto vodje konzulata izpraznjeno, če je odsoten ali ne more opravljati svoje funkcije, se smiselno uporabljajo določbe 21. člena tega zakona.

26. člen (diplomatske naloge)

Če v državi ni diplomatskega predstavništva ali to ne more ukrepati, lahko konzulat v soglasju s sprejemno državo po posebnem pooblastilu ministra za zunanje zadeve prevzame določene diplomatske naloge in jih opravlja v skladu z navodili ministrstva za zunanje zadeve.

27. člen (izbor vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov)

(1) Za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata je lahko imenovan diplomat, ki:

- ima najmanj 14 let delovnih izkušenj,
- je najmanj tri leta opravljal delo na diplomatskem delovnem mestu v diplomatskem predstavništvu ali konzulatu.

(2) Za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata je izjemoma lahko imenovana tudi oseba, ki:

- je državljan Republike Slovenije,
- ima univerzitetno izobrazbo oziroma izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo,

- ima najmanj 14 let primerljivih delovnih izkušenj na področju zunanje politike, mednarodnih odnosov, mednarodnih ekonomskih odnosov ali mednarodnega prava, od tega vsaj tri leta vodstvenih delovnih izkušenj,
- obvlada angleški in še en tuj jezik na višji ravni,
- izpolnjuje druge pogoje za sklenitev delovnega razmerja v ministrstvu za zunanje zadeve.

(3) Vodja diplomatskega predstavništva ali konzulata lahko opravlja delo v tujini do dopolnjenega 68. leta starosti.

(4) Izbira najprimernejšega kandidata se opravi med tistimi kandidati, ki izpolnjujejo pogoje iz tega člena na podlagi naslednjih meril:

- strokovna usposobljenost in osebnostna primernost po določbah tega zakona,
- vodstvene sposobnosti,
- komunikacijske sposobnosti,
- psihofizična sposobnost.

(5) Vlada na predlog ministra za zunanje zadeve ustanovi stalno avtonomno strokovno komisijo, ki pred določitvijo predloga za imenovanje vodje diplomatskega predstavništva ali konzulata pripravi mnenje, ali je oseba iz drugega odstavka tega člena usposobljena za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata. Pri ugotavljanju usposobljenosti se upoštevajo merila iz četrtega odstavka tega člena. Mnenje strokovne komisije je obvezujoče. Minister vladi ne more posredovati predloga za imenovanje kandidata, za katerega je komisija podala mnenje, da ni ustrezno usposobljen.

(6) Strokovno komisijo sestavljajo en predstavnik ministrstva za zunanje zadeve, en nekdanji veleposlanik Republike Slovenije in trije zunanji strokovnjaki s področja zunanje politike, mednarodnih odnosov, mednarodnih ekonomskih odnosov ali mednarodnega prava. Mandat članov komisije traja pet let. Strokovna komisija na ustanovni seji sprejme poslovnik, s katerim se uredi njeno poslovanje. Poslovnik se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Delo v komisiji je častno. Ministrstvo za zunanje zadeve komisiji zagotovi potrebne pogoje za delo.

(7) Z osebo iz drugega odstavka tega člena se za določen čas, ki ne sme presegati štirih let, sklene pogodba o zaposlitvi za določen čas oziroma aneks k pogodbi o zaposlitvi, če je oseba zaposlena v organu državne uprave. Zaradi delovnih potreb, ki jih ugotovi minister za zunanje zadeve, se po izteku obdobja iz prejšnjega stavka izjemoma, največ za čas enega leta, sklene nova pogodba o zaposlitvi za določen čas oziroma nov aneks k pogodbi o zaposlitvi. Delež oseb iz drugega odstavka lahko znaša največ eno desetino vseh vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov.

28. člen

(častni konzularni funkcionar)

Ne glede na določbo prejšnjega člena lahko minister za zunanje zadeve predlaga častnega konzularnega funkcionarja izmed oseb, ki živijo v sprejemni državi in uživajo ugled ter zaupanje, da bodo lahko primerno opravljale konzularne naloge.

Častni konzularni funkcionar vodi konzulat in opravlja naloge, določene v 24. členu tega zakona, če zakon, drug predpis ali navodilo ministra za zunanje zadeve ne določajo drugače.

Častni konzularni funkcionar deluje v skladu z navodili in pod nadzorom pristojnega diplomatskega predstavništva. O vseh pomembnejših zadevah se posvetuje z

vodjo pristojnega diplomatskega predstavništva. V javnih nastopih ravna v skladu s stališči ministrstva za zunanje zadeve. O svoji dejavnosti tekoče obvešča pristojno diplomatsko predstavništvo in z njim usklajuje svoje delo. V primerih, ko ni pristojnega diplomatskega predstavništva, njegovo vlogo neposredno prevzame ministrstvo za zunanje zadeve.

Častni konzularni funkcionar krije stroške za delovanje konzulata, razen poštnih stroškov in denarnih podpor državljanom Republike Slovenije. Ministrstvo za zunanje zadeve priskrbi zastavo, grb, tablo z uradnim nazivom konzulata, pečate, koleke in tiskovine. Ministrstvo lahko izjemoma krije tudi del drugih stroškov za delovanje konzularnega predstavništva, če to zahteva velik obseg konzularnih opravil.

O kritju teh stroškov odloča minister.

29. člen

(zaščita interesov Republike Slovenije po tretji državi in zaščita interesov tretjih držav)

Vlada se lahko dogovori s tretjo državo, da ta prevzame zaščito interesov Republike Slovenije in njenih državljanov, vključno z izdajanjem vizumov.

Na temelju enakega dogovora lahko predstavništva Republike Slovenije v tujini prevzamejo zaščito interesov tretje države in njenih državljanov, vključno z izdajanjem vizumov.

29.a člen

(pridobivanje podatkov o državljanih Republike Slovenije, ki se nahajajo v tujini)

Ministrstvo za zunanje zadeve za namene nudenja pomoči in podpore državljanom Republike Slovenije v tujini ter zaščito njihovih interesov pridobiva podatke o slovenskih državljanih in njihovih družinskih članih, ki se nahajajo v tujini in so potrebni pomoči oziroma zaščite, in slovenskih državljanih in njihovih družinskih članih v domovini, ki uveljavljajo svoje interese v tujini, od njih samih. Te podatke je mogoče pridobiti tudi od družinskih članov, kolikor jih ni mogoče pridobiti od posameznika in samo, kadar je to potrebno za zaščito življenja ali zdravja posameznika ter varstvo koristi otrok. Ministrstvo lahko tako pridobi naslednje podatke:

1. osebno ime;
2. datum in kraj rojstva;
3. enotno matično številko občana;
4. naslov stalnega ali začasnega prebivališča;
5. podatke o zaposlitvi;
6. podatke o premoženjskem stanju;
7. podatke o državljanstvu;
8. številko potne listine;
9. podatke, ki se nanašajo na družinska razmerja (podatke iz 1. do 8. točke tega odstavka, število družinskih članov in medsebojna razmerja).

Ministrstvo za zunanje zadeve lahko podatke iz prejšnjega odstavka brezplačno pridobi tudi na naslednje načine:

- iz 1., 2., 3., 4., 7. in 8. točke iz obstoječih zbirk ministrstva za notranje zadeve;
- iz 5. točke iz obstoječih zbirk delodajalcev;
- iz 6. točke iz obstoječih zbirk Davčne uprave Republike Slovenije, vendar le v primerih, ko so ti podatki potrebni za zagotavljanje brezplačne pravne pomoči slovenskim državljanom v tujini;
- iz 9. točke iz obstoječih zbirk centrov za socialno delo in od organov iz prejšnjih alinej;

- iz centralnega registra prebivalstva;
- od pristojnih organov tujih držav.

Podatke iz prvega odstavka tega člena za namene iz istega odstavka uporabljajo delavci ministrstva za zunanje zadeve za opravljanje nalog s svojega delovnega področja.

Ministrstvo za zunanje zadeve lahko podatke iz prvega odstavka tega člena posreduje tujim pristojnim organom, kadar je to potrebno za doseg namenov iz prvega odstavka tega člena.

Ministrstvo za zunanje zadeve vodi in vzdržuje evidenco podatkov iz prvega odstavka tega člena. Osebni podatki se v evidenci vodijo in hranijo še deset let po dosegu namena iz prvega odstavka tega člena in se nato arhivirajo v skladu z zakonom, ki ureja arhivska gradiva in arhive. Podrobneje se vodenje evidence uredi s pravilnikom, ki ga izda minister za zunanje zadeve.

30. člen (posebna misija)

Posebna misija je začasna misija, ki predstavlja Republiko Slovenijo in jo le-ta pošlje v drugo državo z njenim soglasjem, da bi se pogajala o določenih vprašanjih ali da bi izpolnila določeno nalogo.

Vlada s sklepom določi vodjo in člane posebne misije ter njen mandat in način financiranja misije.

Naloge, povezane z delovanjem posebne misije, opravlja ministrstvo za zunanje zadeve.

31. člen (urad)

V posebej utemeljenih primerih in ko je to v zunanjepolitičnem interesu države, lahko vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve dovoli odprtje urada Republike Slovenije v tujini.

3. Mednarodne civilne misije

32. člen (sodelovanje v mednarodnih civilnih misijah)

Ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi zagotavlja udeležbo v mednarodnih civilnih misijah.

Podrobneje se udeležba v mednarodnih civilnih misijah uredi s podzakonskimi akti. ([prenehal veljati](#))

III. ZAPOSLENI V MINISTRSTVU ZA ZUNANJE ZADEVE

1. Splošna določba

33. člen (vrste zaposlenih)

(1) Javne naloge na področju zunanjih zadev v ministrstvu za zunanje zadeve opravljajo diplomati, vodje diplomatskih predstavništev ali konzulatov iz drugega odstavka 27. člena tega zakona in javni uslužbenci iz drugega odstavka 15. člena tega zakona, spremljajoča dela pa strokovno-tehnični javni uslužbenci.

Glede pravic in obveznosti zaposlenih iz prejšnjega odstavka tega člena veljajo določbe zakona o javnih uslužbencih, če ta zakon ali na njegovi osnovi sprejeti predpisi ne določajo drugače. Položaj diplomatov se podrobneje uredi z uredbo vlade.

(3) Ministrstvo za zunanje zadeve na področju kadrovske politike upošteva načela uravnotežene zastopanosti spolov.

2. Diplomati

34. člen (diplomat)

Diplomat je javni uslužbenec, ki v delovnem razmerju z ministrstvom za zunanje zadeve za nedoločen čas opravlja javne naloge na področju zunanjih zadev.

Javne naloge na področju zunanjih zadev diplomati izvršujejo v nazivu.

Za imenovanje diplomatov na položaj vodij diplomatskih predstavništev in konzulatov ter njihov odpoklic se uporabljajo ustrezne določbe tega zakona.

35. člen (sklenitev delovnega razmerja)

Oseba mora za sklenitev delovnega razmerja poleg splošnih pogojev za delo v javnem sektorju izpolnjevati tudi posebne pogoje.

Posebni pogoji za sklenitev delovnega razmerja so:

1. znanje angleškega in drugega tujega jezika na višji ravni;
2. psihofizična sposobnost;
3. osebnostna primernost;
4. da osebi ni prenehalo delovno razmerje v državnem organu iz krivdnih razlogov na njeni strani.

Oseba je osebnostno primerna, če se je ali se obnaša tako, da je mogoče utemeljeno sklepati, da bo delo opravljala ob polnem spoštovanju dolžnosti, kot jih določa ta zakon in diplomatske etike, kot jo urejajo diplomatski običaji in diplomatsko pravo.

36. člen (notranja in zunanja služba)

(1) Diplomati opravljajo svoje delo v notranji in zunanji službi ministrstva za zunanje zadeve.

(2) Minister za zunanje zadeve razporeja diplomate v notranjo in zunanjo službo.

(3) Zunanja služba se opravlja v diplomatskih predstavništvih in konzulatih Republike Slovenije ter posebnih misijah.

- (4) Pri razporejanju v zunanjo službo se upoštevajo naslednja merila in okoliščine:
- strokovna usposobljenost in osebnostna primernost;
 - rezultati dela;
 - razmerje službovanja med notranjo in zunanjo službo med kariero;
 - ob enaki strokovni usposobljenosti prednostno obravnavanje kandidata, ki je dlje časa v notranji službi;
 - družinski razlogi;
 - razporeditev na delovno mesto, kjer se delo opravlja v posebnih razmerah, se upošteva kot prednost pri naslednji razporeditvi v zunanjo službo.

(5) Diplomati lahko v zunanji službi opravljajo delo do dopolnjenega 68. leta starosti.

37. člen **(trajanje razporeditve v zunanjo službo)**

(1) Čas razporeditve diplomata na delovno mesto v zunanjo službo traja do štirih let od začetka opravljanja dela v tujini.

(2) Zaradi delovnih potreb ali zaradi drugih upravičenih razlogov se lahko skrajša oziroma podaljša čas razporeditve. Med druge upravičene razloge za skrajšanje razporeditve se štejejo zlasti prošnja prizadetega, predlog države sprejemnice in hujša kršitev pogodbenih ali drugih obveznosti iz delovnega razmerja. Med upravičene razloge za podaljšanje razporeditve pa zlasti dokončanje šolanja otrok na osnovni in srednji stopnji. Razporeditev na istem delovnem mestu se lahko podaljša največ za dve leti.

(3) Diplomati mora biti o podaljšanju ali skrajšanju razporeditve zaradi delovnih potreb obveščen najmanj tri mesece pred izvršitvijo podaljšanja ali skrajšanja.

(4) Skupna doba neprekinjene razporeditve v zunanji službi ne sme preseči osem let. Diplomati, ki je bil v zunanjo službo razporejen neprekinjeno več kot šest let, mora pred ponovno razporeditvijo v zunanjo službo ostati najmanj dve leti v notranji službi.

(5) Kadar ni drugega diplomata, ki bi izrazil interes za razporeditev na delovno mesto v zunanjo službo in bi izpolnjeval pogoje za zasedbo delovnega mesta v zunanji službi, je lahko nanj razporejen diplomati iz prejšnjega odstavka ne glede na čas službovanja v notranji službi.

37.a člen **(začasna uporaba diplomatskega naziva in napredovanje v zunanji službi)**

Diplomati, ki se prijavi na prosto delovno mesto, lahko za čas razporeditve v zunanjo službo glede na delovne potrebe Ministrstva za zunanje zadeve in primerljivost s predstavništvimi drugih držav v državi sprejemnici ali pri mednarodni organizaciji začasno uporablja naziv, ki je nižji od pridobljenega diplomatskega naziva. Pravice in dolžnosti iz delovnega razmerja se določijo glede na naziv, ki ga začasno uporablja. Podrobneje začasno uporabo nazivov v zunanji službi ureja podzakonski akt vlade.

Naziv v zunanji službi je začasen in ne vpliva na pridobljeni diplomatski naziv v notranji službi. V času razporeditve v zunanjo službo diplomati lahko napreduje v nazivu, ki ga ima v notranji službi, in v nazivu, ki ga uporablja začasno.

(3) Diplomat, ki ni bil postavljen za veleposlanika, lahko v stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri mednarodni organizaciji izjemoma uporablja naziv veleposlanik v zvezi z vodenjem dela na zaokroženem delovnem področju, če v skladu s prakso mednarodne organizacije tako delovno področje praviloma vodijo diplomati z nazivom veleposlanik. Diplomatu pripadajo pravice iz naziva v zunanji službi, za katerega izpolnjuje pogoje v skladu s tem zakonom. Naziv veleposlanika sme uporabljati diplomat, ki je dosegel naziv pooblaščen minister.

38. člen (črtan)

38.a člen (mirovanje pravic in obveznosti zaradi dela v mednarodnih organizacijah)

(1) Diplomat, ki se je zaposlil v mednarodni organizaciji, je upravičen do mirovanja pravic in obveznosti v ministrstvu za zunanje zadeve za določen čas, ki ne presega šestih let, pod pogojem, da po prenehanju mirovanja ostane v ministrstvu za zunanje zadeve najmanj polovico obdobja trajanja mirovanja pravic.

(2) V primeru iz prejšnjega odstavka diplomat sklene z ministrstvom za zunanje zadeve sporazum o mirovanju pravic in obveznosti, v katerem se določijo pogoji mirovanja. V sporazumu se določi tudi obveznost, da je diplomat v primeru predčasnega prenehanja delovnega razmerja z Republiko Slovenijo po svoji volji ali krivdi dolžan plačati ministrstvu za zunanje zadeve pogodbeno kazen v višini 50% zadnje osnovne plače v notranji službi, ki jo je prejel pred začetkom dela v mednarodni organizaciji, za manjkajoči čas do polovice časa trajanja mirovanja pravic.

(3) Obveznost iz drugega stavka prejšnjega odstavka velja tudi v primeru sporazumnih dogovorov o mirovanju pravic in obveznosti iz delovnega razmerja, ki jih sklenejo uslužbenci ministrstva za zunanje zadeve na podlagi določb zakona o javnih uslužbencih.

38.b člen (začasna premestitev zaradi opravljanja nalog s področja mednarodnega sodelovanja)

(1) Zaradi opravljanja nalog s področja mednarodnega sodelovanja je diplomat s svojim soglasjem lahko premeščen za določen čas v drug državni organ za čas do štirih let.

(2) Diplomat, ki je premeščen v skladu s prvim odstavkom, je pri razporejanju v zunanjo službo in priznavanju delovnih izkušenj izenačen z diplomati na delovnih mestih v ministrstvu za zunanje zadeve.

(3) Po prenehanju premestitve je diplomat razporejen v zunanjo ali notranjo službo ministrstva za zunanje zadeve.

39. člen (diplomatski in konzularni nazivi)

Diplomatski nazivi so: veleposlanik, pooblaščen minister, minister svetovalec, prvi svetovalec, svetovalec, I. sekretar, II. sekretar, III. sekretar in ataše.

Konzularni nazivi so: generalni konzul, konzul I. razreda, konzul, vicekonzul in konzularni agent.

Konzularni nazivi se uporabljajo v konzulatih in se primerjajo z diplomatskimi nazivi kot sledi: generalni konzul – pooblaščen minister, minister svetovalec; konzul I. razreda – prvi svetovalec, svetovalec, konzul – I. in II. sekretar; vicekonzul – III. sekretar; konzularni agent – ataše.

Nazivi se uporabljajo v obliki za moški in ženski spol.

(5) Za diplomatske nazive v zunanji službi se zahtevajo naslednje delovne izkušnje:

- pooblaščen minister – 14 let,
- minister svetovalec – 12 let,
- prvi svetovalec – 10 let,
- svetovalec – 8 let,
- I. sekretar – 6 let,
- II. sekretar – 4 leta,
- III. sekretar – 3 leta,
- ataše – 2 leti.

(6) Za nazive svetovalec, prvi svetovalec, minister svetovalec in pooblaščen minister se v zunanji službi poleg izpolnjevanja pogoja delovnih izkušenj zahteva tudi vsaj dveletno predhodno opravljanje dela na diplomatskem delovnem mestu v zunanji službi. Diplomatu, ki ne izpolnjuje pogoja iz prejšnjega stavka, ob razporeditvi v zunanjo službo pripada za eno stopnjo nižji naziv, kot bi ga pridobil na podlagi prejšnjega odstavka tega člena.

(7) V naziv veleposlanik se imenuje diplomata, ki je bil z ukazom predsednika republike postavljen za izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Slovenije v tujini.

40. člen (imenovanja v naziv)

(1) Za imenovanje v diplomatski naziv mora oseba poleg splošnih pogojev izpolnjevati naslednje posebne pogoje:

- univerzitetna izobrazba oziroma izobrazba, pridobljena po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo,
- diplomatski izpit, za nazive prvega kariernega razreda pa tudi višji diplomatski izpit in
- delovne izkušnje v ministrstvu za zunanje zadeve ali delovne izkušnje v skladu z drugim odstavkom tega člena.

(2) Kot enakovredne delovnim izkušnjam v ministrstvu za zunanje zadeve se za imenovanje v naziv štejejo delovne izkušnje na področju zunanje politike, mednarodnega prava ali mednarodnih odnosov, pridobljene med delom v drugih državnih organih, javnih zavodih, javnih agencijah, znanstveno-raziskovalnih ter visokošolskih zavodih in mednarodnih organizacijah.

(3) Osebe, ki izpolnjujejo pogoje iz prvega in drugega odstavka tega člena, so lahko imenovane v naziv drugega in tretjega kariernega razreda, pod pogojem, da v enem letu po imenovanju v naziv opravijo diplomatski izpit. Osebe, ki izpolnjujejo pogoje za naziv prvega kariernega razreda iz prvega in drugega odstavka tega člena, so lahko imenovane v

naziv prvega kariernega razreda pod pogojem, da v enem letu po imenovanju v naziv opravijo diplomatski izpit in višji diplomatski izpit.

41. člen (preizkusni test)

(1) Ministrstvo za zunanje zadeve razpiše preizkusni test, ki je namenjen kandidatom za opravljanje pripravništva na diplomatskem delovnem mestu in za zaposlitev za nedoločen čas na diplomatskem delovnem mestu v ministrstvu za zunanje zadeve na podlagi javnega natečaja (v nadaljnjem besedilu: preizkusni test). Preizkusnega testa se lahko udeleži državljan Republike Slovenije, ki je pridobil univerzitetno izobrazbo ali izobrazbo, pridobljeno po študijskem programu druge stopnje v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, in izpolnjuje pogoje za sklenitev delovnega razmerja v ministrstvu za zunanje zadeve. Ministrstvo za zunanje zadeve objavi preizkusni test občasno, ko so na voljo prosta delovna mesta.

(2) Postopek izbire se izvede na podlagi določb zakona o javnih uslužbencih in podzakonskih predpisov, ki urejajo postopek javnega natečaja. V postopku javnega natečaja je izbran kandidat, ki izpolnjuje pogoje za delovno mesto in je dosegel najvišje število točk na preizkusnem testu.

(3) Minister s podzakonskim aktom podrobneje določi vsebine in način opravljanja preizkusnega testa.

41.a člen (pripravništvo in dodatno usposabljanje)

(1) Pripravništvo za delo na diplomatskih delovnih mestih v ministrstvu za zunanje zadeve se opravlja v skladu z zakonom o javnih uslužbencih. Za delo na diplomatskih delovnih mestih je poleg opravljenega pripravništva treba opraviti tudi dodatno usposabljanje, ki je pogoj za opravljanje diplomatskega izpita. Opravljanje pripravništva in dodatnega usposabljanja traja skupaj dve leti. Po opravljenem pripravništvu so javni uslužbenci imenovani v diplomatski naziv ataše pod pogojem, da v roku iz drugega odstavka tega člena opravijo diplomatski izpit.

(2) Med dodatnim usposabljanjem za opravljanje diplomatskega izpita uslužbenci delajo v dveh notranjih organizacijskih enotah, opravijo vsaj šestmesečno prakso na predstavništvu v tujini, obiskujejo strokovna izpopolnjevanja in se izpopolnjujejo v znanju tujih jezikov. Do zaključka dodatnega usposabljanja morajo opraviti diplomatski izpit.

(3) Minister s podzakonskim aktom podrobneje uredi opravljanje dodatnega usposabljanja v ministrstvu za zunanje zadeve.

42. člen (ocenjevanje)

Uspešnost diplomata se redno ocenjuje v skladu z zakonom o javnih uslužbencih. Natančnejše kriterije in postopek ocenjevanja predpiše minister za zunanje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

Ocena uspešnosti diplomata je eden od kriterijev za določanje delovne uspešnosti, za napredovanje in razporejanje.

43. člen (napredovanje)

Kriterije, postopek in pravila za napredovanje diplomata določi minister za zunanje zadeve v soglasju z ministrom, pristojnim za upravo.

3. Posebne pravice in obveznosti diplomatov

44. člen (plača)

Plače, dodatke in druge prejemke zaposlenih iz prvega odstavka 33. člena tega zakona določi z uredbo vlada na predlog ministra. Pri tem upošteva posebne delovne pogoje pri opravljanju del v predstavništvih v tujini, uporabo tujih jezikov pri izvrševanju javnih funkcij in javne službe, opravljanje nalog na različnih lokacijah in vpliv opravljanja službe na družino diplomata.

Pri določanju višine plače v posameznih državah se upoštevajo življenjski stroški v različnih državah, ki jih letno objavljajo pristojni organi Organizacije združenih narodov in druge relevantne okoliščine.

Pri vodji diplomatskega predstavništva se pri določitvi plače upošteva tudi obseg in zahtevnost dela v določenem predstavništvu.

45. člen (obveznosti in prepovedi)

Posebne obveznosti diplomatov so:

1. varovati interese Republike Slovenije, ugled države, njenih institucij in ustanov;
2. izvrševati naloge kot izhajajo iz določb tega zakona;
3. delovati v skladu z določbami tega zakona na podlagi pooblastil, usmeritev in navodil ministrstva za zunanje zadeve;
4. varovati pravice in interese državljanov in pravnih oseb Republike Slovenije;
5. delovati v okviru načel mednarodnega prava ter dosledno ravnati po določbah mednarodnega diplomatskega in konzularnega prava;
6. poročati ministrstvu za zunanje zadeve in vodji predstavništva tekoče, natančno in objektivno o zadevah v zvezi z opravljanjem nalog, o ugotovitvah in informacijah, pomembnih za interese Republike Slovenije;
7. izvrševati naloge, ki jim jih dajeta ministrstvo oziroma vodja predstavništva;
8. varovati premoženje, opremo, dokumente in podatke;
9. upoštevati predpise, običaje in pravila obnašanja ter protokolarna pravila v sprejemni državi;
10. delovati in živeti nazivu primerno.

Vsem diplomatom je prepovedano ukvarjati se s pridobitno dejavnostjo, razen:

1. gospodarjenja z lastnim premoženjem;
2. samostojnega znanstvenega, pedagoškega, umetniškega in publicističnega dela;
3. interesnega delovanja v političnih strankah, društvih in ustanovah, ki je združljivo z njihovo funkcijo;
4. delovanja v sindikatih, strokovnih združenjih in drugih oblikah varovanja interesov iz delovnega razmerja.

Diplomat ne sme imeti funkcij v organih političnih strank.

45.a člen (obveznost varovanja dokumentov)

Dokumenti ministrstva za zunanje zadeve, kot so diplomatske note, zapisi sestankov ali pogovorov s tujimi diplomatskimi predstavniki in predstavniki mednarodnih organizacij in pogajalska izhodišča, so namenjeni izvajanju zunanje politike Republike Slovenije.

Dostop do podatkov iz dokumentov iz prvega odstavka tega člena, ki v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, niso opredeljeni kot tajni, se zavrne, če se pri odločanju o posredovanju informacij javnega značaja v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja, ugotovi, da bi njihovo razkritje škodovalo mednarodnim odnosom ali interesom Republike Slovenije.

Dokumente iz prvega odstavka tega člena se lahko posreduje pristojnim organom ali njihovim funkcionarjem, ki izvajajo ali sodelujejo pri izvajanju zunanje politike Republike Slovenije. Dokumente iz prvega odstavka se lahko posreduje tudi tujim pristojnim organom ali njihovim funkcionarjem, kadar je to povezano z izvajanjem zunanje politike Republike Slovenije.

Uslužbenci pristojnega organa in funkcionarji so dolžni varovati dokumente iz prvega odstavka tega člena in podatke iz teh dokumentov, zlasti tako, da ne omogočajo dostopa do teh dokumentov in podatkov nepooblaščenim osebam. Dolžnost varovanja dokumentov in podatkov iz prvega odstavka tega člena ne preneha niti s prenehanjem delovnega razmerja ali funkcije. Predstojnik ministrstva za zunanje zadeve lahko uslužbenca pristojnih organov ali njihove funkcionarje razreši te obveznosti. Predstojnika ministrstva za zunanje zadeve razreši obveznosti predsednik vlade.

V primeru kršitve obveznosti iz tega člena se izrečejo sankcije v skladu z zakonom.

46. člen (ukrepi zaradi kršitve obveznosti in prepovedi)

Za kršitve obveznosti in prepovedi iz 45. člena tega zakona se izrečejo ukrepi v skladu z zakonom.

(2) Ob uvedbi disciplinskega postopka zaradi kršitve obveznosti in prepovedi iz 45. člena tega zakona ali postopka redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz krivdnega razloga ali izredne odpovedi pogodbe o zaposlitvi zoper diplomata v zunanji službi lahko minister ne glede na določbo tretjega odstavka 37. člena tega zakona nemudoma razporedi diplomata v notranjo službo za čas trajanja postopka.

Za uvedbo in vodenje disciplinskih postopkov v tujini veljajo enkrat daljši zastaralni roki, kot jih določa zakon.

47. člen (delo preko polnega delovnega časa)

Diplomati so dolžni tudi brez naloga nadrejenega neodložljive naloge opraviti preko polnega delovnega časa, v soboto, nedeljo, državnih praznikih ali na drug z zakonom določen dela prost dan. Te naloge so posebej nudenje konzularne zaščite državljanom Republike Slovenije v tujini, če bi odlašanje imelo resne posledice, ter pridobitev in posredovanje iz službenih razlogov nujno potrebnih informacij.

Diplomati so dolžni v skladu z zakonom opravljati delo preko polnega rednega delovnega časa, delo v soboto, nedeljo in državnih praznikih ali na drug z zakonom določen dela prost dan.

V zunanji službi je opravljanje dela preko polnega delovnega časa upoštevano pri določitvi plače.

48. člen (pripravljenost za delo)

Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti diplomat v pripravljenosti za delo na delovnem mestu, na določenem kraju ali doma.

Pripravljenost za delo se ne šteje v število ur delovne obveznosti.

Če diplomat med pripravljenostjo za delo dela, se to število ur šteje v število ur delovne obveznosti diplomata.

V primeru, ko število opravljenih delovnih ur diplomata presega število ur njegove mesečne delovne obveznosti, se razlika ur šteje kot delo preko polnega delovnega časa.

V zunanji službi se pripravljenost za delo ne šteje kot poseben delovni pogoj, se pa upošteva pri določitvi plače.

49. člen (delo v posebnih razmerah v zunanji službi)

Diplomati v zunanji službi so dolžni, kadar je to potrebno za izvajanje z zakonom določenih nalog, opravljati delo v posebnih razmerah.

Posebne razmere so:

- delo v posebnih življenjskih pogojih;
- delo na nevarnih območjih;
- delo v težkih podnebnih razmerah.

Delo na nevarnih območjih odredi minister, če tako izhaja iz obveznosti, ki jih je sprejela Republika Slovenija ali če je to v interesu države.

V primerih iz prejšnjega odstavka tega člena je diplomat upravičen do posebnega zavarovanja, ki ga sklene ministrstvo za zunanje zadeve.

50. člen (posebno vrednotenje dela)

Diplomatom, ki opravljajo delo v zunanji službi v posebnih življenjskih pogojih, na nevarnih območjih ali v težkih podnebnih razmerah pripada poseben dodatek.

51. člen (priznanje zavarovalne dobe in pravica do vrnitve zakonca v delovno razmerje)

Čas bivanja zakonca diplomata, ki je na delu v tujini, se všteje v zavarovalno dobo, če je bil zakonec do odhoda v tujino v delovnem razmerju, samozaposlen ali prijavljen na

zavodu za zaposlovanje. Sredstva za plačilo in revalorizacijo prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti se zagotovijo v proračunu. Zakonec iz prvega stavka tega odstavka je vključen v obvezno zdravstveno zavarovanje kot vzdrževani družinski član. ([delno se preneha uporabljati](#))

(2) Zakonec diplomata iz prvega odstavka tega člena, ki z diplomatom biva v tujini, ima za čas bivanja z diplomatom v tujini v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja, pravico do suspenza pogodbe o zaposlitvi. Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi mirujejo pogodbene in druge pravice ter obveznosti iz delovnega razmerja, ki so neposredno vezane na opravljanje dela. Med suspenzom pogodbe o zaposlitvi delodajalec ne sme odpovedati pogodbe o zaposlitvi, razen če so podani razlogi za izredno odpoved ali če je uveden postopek za prenehanje delodajalca.

Pravice iz prvega in drugega odstavka tega člena ima tudi oseba, ki je pred odhodom diplomata v tujino z njim živela v dalj časa trajajoči življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo.

52. člen (kritje stroškov in zavarovanje)

Ministrstvo za zunanje zadeve krije zaposlenim stroške, ki nastanejo v zvezi z razporeditvijo in bivanjem zaposlenih in njihovih družinskih članov v tujini.

Ministrstvo za zunanje zadeve krije stroške zavarovanja osebja v predstavništvih v tujini, ki so ob upoštevanju zaposlitev v tujini potrebni za zaščito življenja, zdravja in premoženja diplomatov in njihovih družinskih članov.

Pravice v zvezi s kritjem stroškov in zavarovanjem uredi vlada z uredbo.

53. člen (nesreča pri delu in poklicna bolezen)

Za nesrečo pri delu in poklicno bolezen se v smislu veljavnih predpisov štejejo tudi nesreče in bolezni zaradi bivanja v kraju službovanja, ki so posledica tamkajšnjih, od življenjskih razmer v domovini bistveno različnih okoliščin. V teh primerih ima diplomat pravico do polnega nadomestila plače za čas zadržanosti z dela zaradi bolezni, poškodbe ali nege ožjega družinskega člana.

4. Delavci, ki opravljajo spremljajoča dela

54. člen (smiselna uporaba določb in sklenitev delovnega razmerja za določen čas)

Določbe 36., 37., 42., prvega in drugega odstavka 44. člena, 1., 2., 3., 7., 8. in 9. točke prvega odstavka 45. člena ter določbe 46. do 53. člena tega zakona se smiselno uporabljajo za delavce, ki opravljajo spremljajoča dela v zunanji službi.

Za delo v zunanji službi lahko minister za zunanje zadeve s pogodbo sklene delovno razmerje za določen čas do štirih let z osebami, ki bodo v predstavništvih v tujini

opravljale spremljajoča dela, če se na podlagi notranje seznanitve o prostem delovnem mestu ugotovi, da v notranji službi za taka dela ni primernih kandidatov.

55. člen
(imenovanje v konzularni naziv)

Delavci, ki opravljajo spremljajoča dela, se lahko ob soglasju izbirne komisije imenujejo v konzularni naziv, če imajo univerzitetno izobrazbo in najmanj petletne delovne izkušnje v ministrstvu za zunanje zadeve.

IV. TUJA PREDSTAVNIŠTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI

1. Tuja diplomatska predstavništva

56. člen
(odpiranje tujih diplomatskih predstavništev)

Država, s katero je Republika Slovenija navezala diplomatske odnose, lahko v Ljubljani odpre diplomatsko predstavništvo.

Pristojni organi o lokaciji prostorov diplomatskega predstavništva in rezidence odločajo na podlagi mnenja ministrstva za zunanje zadeve.

Določba drugega odstavka tega člena se smiselno uporablja tudi za tuja konzularna predstavništva in predstavništva mednarodnih organizacij.

57. člen
(dislocirane enote tujih diplomatskih predstavništev)

Tuja diplomatska predstavništva s sedežem v Republiki Sloveniji lahko odprejo enote, ki so ločene od sedeža predstavništva, za opravljanje dejavnosti na konzularnem, gospodarskem, informativnem, izobraževalnem in kulturnem področju, če njihovo delo vodijo osebe, ki so akreditirane v skladu s prvim odstavkom 60. člena tega zakona.

Soglasje za odprtje dislocirane enote in njen sedež izda ministrstvo za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov.

58. člen
(nerezidenčni vodje tujih diplomatskih predstavništev)

Država, s katero ima Republika Slovenija diplomatske odnose, lahko s soglasjem ministrstva za zunanje zadeve v Republiki Sloveniji akreditira vodjo diplomatskega predstavništva s sedežem v drugi državi, potem ko je ta kot vodja diplomatskega predstavništva že akreditiran v državi, kjer ima svoj sedež.

59. člen
(soglasje za imenovanje vodje tujega diplomatskega predstavništva)

Soglasje za imenovanje vodje diplomatskega predstavništva tuje države, razen za odpravnika poslov, daje predsednik Republike Slovenije po pridobitvi mnenja ministrstva za zunanje zadeve, ki o izdanem soglasju obvesti tujo državo.

Soglasje za imenovanje odpravnika poslov daje minister za zunanje zadeve.

60. člen **(poverilna in predstavitvena pisma vodij tujih diplomatskih predstavništev)**

(1) Poverilno pismo vodje tujega diplomatskega predstavništva, razen odpravnika poslov, sprejme predsednik Republike Slovenije potem, ko je kopijo že sprejel minister za zunanje zadeve oziroma državni sekretar ali diplomat na visokem položaju v ministrstvu za zunanje zadeve, po pooblastilu ministra za zunanje zadeve.

(2) Predstavitveno pismo odpravnika poslov sprejme vodja diplomatskega protokola oziroma oseba, ki ga nadomešča.

61. člen **(akreditacija tujega diplomatskega osebja)**

Tuje diplomatsko predstavništvo s sedežem v Republiki Sloveniji pri ministrstvu za zunanje zadeve akreditira člane diplomatskega ter drugega osebja predstavništva.

Diplomatsko predstavništvo, ki nima sedeža v Republiki Sloveniji, pri ministrstvu za zunanje zadeve akreditira samo tiste člane diplomatskega in drugega osebja, ki opravljajo delo v zvezi z odnosi z Republiko Slovenijo.

62. člen **(diplomatske, konzularne in službene izkaznice)**

Ministrstvo za zunanje zadeve akreditiranim članom diplomatskega ter drugega osebja predstavništva ter članom osebja mednarodnih organizacij v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki veljajo za Republiko Slovenijo izdaja diplomatske in službene izkaznice, vodjem konzulata ter članom konzularnega osebja pa konzularne in službene izkaznice. Izkaznice se izdajajo tudi družinskim članom oseb iz prejšnjega stavka. Izkaznice so javne listine, ki izkazuje istovetnost in posebni status imetnika. Izkaznice se izdajo z veljavnostjo do štirih let, vendar ne dlje od veljavnosti potnega lista imetnika.

Izdane izkaznice so hkrati tudi dovoljenje za začasno bivanje tujca v Republiki Sloveniji. Izkaznica vsebuje naslednje podatke: osebno ime imetnika, datum in kraj rojstva imetnika, državljanstvo, funkcijo imetnika, naziv predstavništva, lastnoročni podpis imetnika, fotografijo imetnika, datum izdaje izkaznice, datum izteka veljavnosti izkaznice in številko izkaznice.

Imetniki izkaznice, ki so nerezidenčni člani diplomatskega osebja ter drugega osebja predstavništva, ne potrebujejo vizumov za vstop in bivanje v Republiki Sloveniji. Enako velja za družinske člane oseb iz prejšnjega stavka.

62.a člen **(vloga za izdajo izkaznice in evidence)**

(1) Vloga za izkaznice iz prejšnjega člena se vloži na predpisanem obrazcu, na katerem se navedejo podatki o:

1. predstavništvu
2. osebnem imenu
3. datumu, kraju in državi rojstva
4. spolu
5. državljanstvu
6. naslovu začasnega bivališča v Sloveniji
7. osebnem stanu (samski, poročen), osebnem imenu družinskih članov, ki spremljajo člana predstavništva oziroma razmerju do primarnega upravičenca
8. vrsti, številki in veljavnosti potnega lista
9. številki in veljavnosti vizuma za Republiko Slovenijo
10. zahtevanem statusu oziroma vrsti izkaznice
11. nazivu, delovnem področju, predvidenem trajanju dela in morebitni nerezidenčni akreditaciji
12. datumu prihoda v Slovenijo in datumu začetka dela
13. novoustanovljenem delovnem mestu oziroma osebnem imenu nadomeščene osebe
14. šolanju otrok oziroma podaljšanju roditeljske pravice
15. opravljanju pridobitne dejavnosti zakonca in kje
16. datumu in kraju vloge
17. prostor za podpis prosilca in vodje predstavništva ali pooblaščene osebe ter žig.

(2) Vloga lahko vsebuje tudi druge podatke v zvezi z opravljanjem dela, ki so potrebni za izdajo izkaznice, ki jih vlagatelj predloži prostovoljno. Vlogi je treba priložiti fotografijo predpisane velikosti ter fotokopijo veljavnega potnega lista. Vlagatelj mora sporočiti vse morebitne spremembe navedenih podatkov.

(3) Zaradi zagotovitve podatkov o vlogah in izdanih izkaznicah ter za izvajanje svojih pristojnosti ministrstvo za zunanje zadeve vodi in vzdržuje evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

- podatke iz drugega odstavka prejšnjega člena in prvega ter drugega odstavka tega člena
- podatke o izgubljenih, pogrešanih, ukradenih, uničenih in poškodovanih izkaznicah.

(4) Podatki se v evidenci vodijo, hranijo in arhivirajo v skladu s predpisi o dokumentarnem in arhivskem gradivu ter arhivih.

(5) Podatke iz vlog in evidence o izdanih izkaznicah lahko uporabljajo uslužbenci ministrstva za zunanje zadeve za opravljanje nalog s svojega delovnega področja ter uslužbenci drugih državnih organov, če gre za izvrševanje z zakonom določenih nalog pri zagotavljanju nacionalne varnosti. Osebne podatke iz prvega odstavka tega člena sme uporabljati podjetje ali organizacija, ki jo za izdelavo izkaznic pooblasti minister za zunanje zadeve; uporablja jih samo za potrebe vpisa podatkov na izkaznice in jih mora v 30 dneh po uporabi uničiti.

(6) Podrobneje se izdaja izkaznic, vsebina vloge za izdajo izkaznice, obrazec izkaznice in vodenje evidence uredi s pravilnikom, ki ga izda minister za zunanje zadeve.

(7) Izkaznico lahko uporabljajo le upravičenci iz prejšnjega člena in v skladu z namenom, s katerim je bila izdana.

(8) Upravljavci zbirk osebnih podatkov smejo izkaznice kopirati samo v primerih, ki jih določa zakon. Izkaznico lahko poleg imetnika kopirajo notarji in finančne družbe, ki opravljajo finančne storitve, če jo potrebujejo za dokazovanje identitete v konkretnem postopku. Pojma finančne družbe in finančne storitve sta opredeljena v zakonu, ki ureja bančništvo. Kopiranje izkaznice je dovoljeno tudi na podlagi pisne privolitve imetnika

izkaznice. Ob kopiranju izkaznice je treba z ustrezno oznako na kopiji zagotoviti, da se kopija izkaznice ne bo uporabljala za druge namene. Prepovedano je nadaljnje kopiranje kopije. Na vlogo imetnika izkaznice je upravljavec zbirk osebnih podatkov dolžan izdati potrdilo o kopiji izkaznice, na katerem je naveden namen rabe kopije in rok, za katerega upravljavec kopijo potrebuje. Imetnik izkaznice lahko kopijo označi s svojim podpisom. Kopijo izkaznice je prepovedano hraniti v elektronski obliki.

63. člen **(imunitete in privilegiji tujih diplomatskih predstavništev)**

Način izvajanja imunitet in privilegijev tujih diplomatskih predstavništev in konzulatov, predvidenih v mednarodnem pravu, ureja vlada z uredbo, če to že ni urejeno z drugimi predpisi.

2. Tuji konzulati

64. člen **(odpiranje tujih konzulatov)**

Država, s katero je Republika Slovenija navezala diplomatske ali konzularne odnose, lahko v Republiki Sloveniji odpre konzulat.

Sklep o soglasju za odprtje tujega konzulata z navedbo vrste konzulata, sedeža in konzularnega območja sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenje pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

65. člen **(eksekvatura)**

Predsednik Republike Slovenije na predlog ministrstva za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu vodji tujega konzulata.

Ministrstvo za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu drugim tujim konzularnim funkcionarjem, če tako dovoljenje zahteva tuja država.

Vzajemno se je mogoče dogovoriti za drugačen način izdaje eksekvature konzularnim funkcionarjem.

Za čas trajanja postopka iz prvega odstavka tega člena ministrstvo za zunanje zadeve na zahtevo tujega diplomatskega predstavništva ali konzulata lahko izda začasno dovoljenje za delo novo imenovanega vodje konzulata.

66. člen **(konzulat s tujim častnim konzularnim funkcionarjem na čelu)**

(1) Država, ki v Republiki Sloveniji odpre konzulat, lahko imenuje častnega konzularnega funkcionarja, ki je lahko slovenski ali tuji državljan, ki zakonito prebiva v Republiki Sloveniji.

(2) Sklep o soglasju za odprtje tujega konzulata, ki ga vodi častni konzularni funkcionar, z navedbo vrste konzulata, sedeža in konzularnega območja sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenje pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Predsednik Republike Slovenije lahko na predlog ministrstva za zunanje zadeve po pridobitvi mnenja pristojnih organov izda eksekvaturu tujemu častnemu konzularnemu funkcionarju.

(4) Po obvestilu države pošiljateljice sprejme vlada sklep, s katerim se seznanj z zaprtjem konzulata na čelu s častnim konzulom. Če se Republika Slovenija odloči za umik soglasja k odprtju konzulata na čelu s častnim konzulom, sprejme vlada sklep o umiku soglasja. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(5) Določbe četrtega odstavka se uporabljajo tudi za zapiranje tujih konzulatov iz 64. člena tega zakona.

3. Mednarodne organizacije

67. člen (sedež in odpiranje predstavništva)

Mednarodna organizacija ima lahko v Republiki Sloveniji svoj sedež oziroma odpre agencijo, oddelek ali predstavništvo, če je to v skladu z obveznostmi, ki jih je v okviru članstva v omenjeni organizaciji prevzela Republika Slovenija, oziroma je to določeno z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo.

Sklep o soglasju o sedežu, agenciji, oddelku ali predstavništvu mednarodne organizacije sprejme vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve, ki predhodno pridobi mnenja pristojnih organov. Sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V posebej utemeljenih primerih in ko je to v zunanje političnem interesu države, lahko vlada na predlog ministrstva za zunanje zadeve dovoli odprtje predstavništva, ki ni predstavništvo države ali mednarodne organizacije.

68. člen (ureditev statusnih vprašanj ter imunitete in privilegij)

Vprašanja v zvezi s sedežem, odprtjem agencije, oddelka ali predstavništva, statusna vprašanja ter vprašanja imunitet in privilegijev se uredi s sporazumom med Republiko Slovenijo in mednarodno organizacijo, če niso urejena na drug način.

V. MEDNARODNE POGODBE

1. Splošna določba

69. člen (pojem mednarodne pogodbe)

Mednarodna pogodba je sporazum, ki ga Republika Slovenija sklene pisno z eno ali več državami ali mednarodnimi organizacijami in za katerega velja mednarodno pravo, ne glede na število listin, iz katerih je sestavljen, in ne glede na njegovo posebno ime.

Mnenje o tem, ali je mednarodni akt mednarodna pogodba, daje ministrstvo za zunanje zadeve pred začetkom postopka za njegovo sklenitev.

2. Sklepanje

70. člen (začetek postopka)

Postopek za sklenitev mednarodne pogodbe začne s pobudo pristojni upravni organ ali drug državni organ, razen v primeru iz devetega odstavka 75. člena.

Kadar postopka ne začne ministrstvo za zunanje zadeve, mora biti pobudi priloženo njegovo pisno soglasje. Ministrstvo za zunanje zadeve v tridesetih dneh od prejema pobude izda soglasje oziroma pobudo zavrne.

Pobuda vsebuje:

1. razloge, zaradi katerih se predlaga sklenitev mednarodne pogodbe;
2. bistvene elemente pogodbe vključno z morebitnimi pridržki in začasno uporabo;
3. predlog stališč delegacije;
4. predlog za sestavo delegacije, predračun stroškov za njeno delo in način njihovega pokritja;
5. predlog, kdo naj pogodbo parafira oziroma podpiše;
6. navedbo, kateri organ bo mednarodno pogodbo ratificiral ter navedbo ali zahteva sklenitev mednarodne pogodbe izdajo novih ali spremembo veljavnih predpisov;
7. oceno potrebnih finančnih sredstev za izpolnitev mednarodne pogodbe in način njihove zagotovitve;
8. predlog odobritvečasne uporabe pogodbe;
9. izjavo pristojnega upravnega organa iz prvega odstavka tega člena o primernosti sklenitve pogodbe z vidika skladnosti s pravnim redom in usmeritvami Evropske unije.

Če je mogoče in smiselno, vsebuje pobuda tudi osnutek mednarodne pogodbe.

Odločitev o pobudi sprejme vlada. V primerih, ko je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojen državni zbor, vlada pobudo predloži v potrditev delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanjo politiko.

71. člen (delegacija za pogajanja in njena pooblastila)

Ob odločanju o pobudi vlada določi delegacijo za pogajanja, njena pooblastila in morebitno obveznost predložitve poročila pred podpisom, skupaj z usklajenim oziroma parafiranim besedilom.

Delegacija med pogajanjem deluje v okviru stališč in pooblastil, vsebovanih v pobudi.

Če druga stran med pogajanjem ne sprejme stališč delegacije ali če predlaga obravnavanje vprašanj, ki v pobudi niso zajeta, mora delegacija v primeru, da gre za bistvene elemente pogodbe ali vprašanje z materialnimi posledicami, zaprositi vlado za nova stališča ter po potrebi preložiti pogajanja. Kadar vlada oblikuje nova stališča za pogajanja o

mednarodni pogodbi, za katere ratifikacijo je pristojen državni zbor, jih predloži v potrditev delovnemu telesu, pristojnemu za zunanjo politiko.

Vodja delegacije potrdi usklajenost besedil mednarodne pogodbe s parafiranjem.

72. člen (začasna uporaba)

Če je za ratifikacijo mednarodne pogodbe pristojna vlada, sme delegacija z njenim soglasjem sprejeti klavzulo, da se bo pogodba začasno uporabljala pred njeno uveljavitvijo.

73. člen (podpis pogodbe)

Če je besedilo pogodbe usklajeno s sprejetimi stališči, lahko pooblaščen oseba pogodbo podpiše. Pooblaščen osebo za podpis poimensko določi vlada s sklepom.

Pooblastilo za pogajanja in podpis mednarodne pogodbe izda minister za zunanje zadeve, če je to potrebno.

Pristojni upravni organ pošlje izvirnik podpisane pogodbe ministrstvu za zunanje zadeve.

74. člen (pridrški in ugovori k pridržkom)

O pridršku k mednarodni pogodbi in umiku pridrška odloči organ, pristojen za njeno ratifikacijo, pri tem pa se smiselno uporabljajo določbe 70. in 75. člena tega zakona.

K mednarodnim pogodbam o človekovih pravicah, ki ne vsebujejo določb o pridrških, ti niso dopustni.

Za postopek vložitve ugovora k pridršku in umik ugovora k pridršku se smiselno uporabljajo določbe 70. člena tega zakona.

75. člen (ratifikacija)

Postopek za ratifikacijo mednarodne pogodbe začne ministrstvo za zunanje zadeve na predlog organa, ki je vodil pogajanja za sklenitev mednarodne pogodbe. Ta ministrstvu skupaj s predlogom za začetek postopka ratifikacije predloži obrazložen osnutek akta o ratifikaciji z vso potrebno dokumentacijo.

Akt o ratifikaciji vključuje besedilo mednarodne pogodbe v slovenskem jeziku, v tujem pa le, kadar mednarodna pogodba ni sklenjena v slovenskem jeziku. Ne glede na to se, če je bilo besedilo mednarodne pogodbe že objavljeno v Uradnem listu Evropske unije, v aktu o ratifikaciji navede samo sklic ter ustrezna povezava na Uradni list Evropske unije, aktu o ratifikaciji pa se priloži mednarodna pogodba.

Akt o ratifikaciji lahko vsebuje še:

- pridrške in interpretativne izjave k pogodbi,
- določbe o zagotovitvi finančnih sredstev za izvajanje pogodbe,

- naročila glede uskladitve notranjih predpisov z mednarodno pogodbo,
- navodilo pristojnim organom v zvezi z izvajanjem mednarodne pogodbe.

Mednarodne pogodbe ratificira državni zbor, razen tistih, ki jih v skladu s šestim odstavkom tega člena ratificira vlada.

V posebej utemeljenih primerih vlada predlog akta o ratifikaciji obravnava prednostno in ga pošlje v državni zbor z zaprosilom za prednostno obravnavo.

Vlada ratificira mednarodne pogodbe, ki:

- urejajo vprašanja, za katera je vlada pristojna po notranjem pravnem redu;
- se sklepajo zaradi izvajanja za Republiko Slovenijo obvezujočih aktov mednarodnih organizacij;
- se sklepajo zaradi uresničevanja sklenjenih mednarodnih pogodb;
- jih sklepajo ministristva o izmenjavi izkušenj in vzdrževanju stikov z ministristvi drugih držav;
- urejajo vprašanja v zvezi z diplomatskimi in konzularnimi odnosi;
- na področju obrambe ali notranjih zadev pomenijo izvedbo prevzetih obveznosti ali sprejetih odločitev o mednarodnem sodelovanju Republike Slovenije.

Pred ratifikacijo ministristvo za zunanje zadeve pošlje kopijo besedila mednarodne pogodbe delovnemu telesu državnega zbora, pristojnemu za zunanje zadeve.

Vlada je pristojna za ratifikacijo mednarodnih pogodb iz šestega odstavka samo, če ne zahtevajo izdaje novih ali spremembe veljavnih zakonov.

Zapisnike, programe sodelovanja in druge mednarodne akte, ki jih za izvajanje mednarodnih pogodb sklepajo s temi pogodbami ustanovljena skupna telesa oziroma upravni organi, potrdi vlada s sklepom, če se s temi akti ne prevzemajo nove pravne obveznosti oziroma ti akti pomenijo le tehnično konkretizirajo že obstoječe pravne obveznosti.

Z mednarodnimi akti, ki niso mednarodne pogodbe, se vlada seznanja.

76. člen **(listine o ratifikaciji ali pristopu)**

Listine o ratifikaciji mednarodnih pogodb in pristopu k mednarodnim pogodbam izda predsednik Republike Slovenije.

3. Objava

77. člen **(objava mednarodnih pogodb in drugih aktov)**

Mednarodna pogodba se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe. V primeru iz drugega stavka drugega odstavka 75. člena tega zakona se v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe objavi akt o ratifikaciji, v katerem se navede neposredna (aktivna) in trajna elektronska povezava na besedilo mednarodne pogodbe, objavljeno v Uradnem listu Evropske unije.

Mednarodna pogodba mora biti objavljena v Uradnem listu Republike Slovenije pred njeno uveljavitvijo po mednarodnem pravu. Obvestilo o začetku in prenehanju veljavnosti se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

V Uradnem listu Republike Slovenije se lahko po sklepu vlade objavijo akti iz devetega odstavka 75. člena tega zakona, po sklepu vlade oziroma Državnega zbora pa tudi mednarodni akti, ki niso mednarodne pogodbe.

4. Uveljavitev, registracija, hramba, evidenca

78. člen (uveljavitev)

Mednarodna pogodba začne veljati v Republiki Sloveniji v skladu z določbami same pogodbe in tega zakona. Če mednarodna pogodba ne vsebuje določbe o začetku veljavnosti, začne veljati v Republiki Sloveniji, ko so vse podpisnice pristale, da jih pogodba zavezuje, in v skladu z določbami tega zakona.

79. člen (registracija, hramba, evidenca)

Za dejanja, potrebna za uveljavitev in registracijo mednarodne pogodbe, skrbi ministrstvo za zunanje zadeve.

Veljavne mednarodne pogodbe in druge mednarodne akte hrani in evidentira ministrstvo za zunanje zadeve.

5. Nasledstvo mednarodnih pogodb

80. člen (uporaba prava)

Glede nasledstva mednarodnih pogodb se uporabljajo pravila mednarodnega prava, določbe tega poglavja ter drugi predpisi Republike Slovenije.

81. člen (nasledstvo dvostranskih pogodb)

Ministrstvo za zunanje zadeve opravi konzultacije o nasledstvu dvostranskih mednarodnih pogodb z drugo pogodbenico.

Vlada predloži predlog akta o notifikaciji nasledstva dvostranskih mednarodnih pogodb v sprejem Državnemu zboru.

Po sprejemu akta o notifikaciji nasledstva v Državnem zboru ministrstvo za zunanje zadeve z drugo pogodbenico sklene dogovor o nasledstvu dvostranskih pogodb.

82. člen (nasledstvo mnogostranskih pogodb)

Vlada predloži predlog akta o notifikaciji o nasledstvu mnogostranskih mednarodnih pogodb v sprejem Državnemu zboru. Ministrstvo za zunanje zadeve notificira nasledstvo depozitarju.

83. člen (objava)

Seznam nasledenih mednarodnih pogodb z datumom nasledstva ministrstvo za zunanje zadeve objavi v Uradnem listu Republike Slovenije – Mednarodne pogodbe.

6. Izvajanje

84. člen (izvajanje)

Za izvajanje mednarodnih pogodb skrbi vlada preko pristojnih upravnih organov.

Ministrstva seznanjajo vlado z izvajanjem mednarodnih pogodb s svojega delovnega področja.

Vlada seznanja državni zbor z izvajanjem mednarodnih pogodb.

7. Sprememba in prenehanje mednarodne pogodbe

85. člen (sprememba mednarodne pogodbe)

Za spremembo mednarodne pogodbe se smiselno uporabljajo določbe, ki veljajo za sklepanje mednarodnih pogodb.

86. člen (odpoved mednarodne pogodbe)

Odpoved mednarodne pogodbe je v pristojnosti vlade.

Za odpoved mednarodne pogodbe, ki jo je ratificiral državni zbor, je potrebno soglasje pristojnega delovnega telesa državnega zbora.

87. člen (neskladje mednarodne pogodbe z notranjo zakonodajo)

Če so določbe mednarodne pogodbe v nasprotju z zakonom ali drugim predpisom, vlada začne postopek za spremembo ali dopolnitev zakona ali drugega predpisa oziroma za spremembo ali odpoved mednarodne pogodbe.

Do odločitve pristojnega organa se uporablja mednarodna pogodba.

8. Smiselna uporaba določb

88. člen
(smiselna uporaba določb)

Določbe tega poglavja se smiselno uporabljajo tudi za sklepanje mednarodnih pogodb na zasedanjih meddržavnih komisij, v mednarodnih organizacijah, na mednarodnih konferencah ali za pristop k mednarodnim pogodbam.

V primeru pristopa k mednarodni pogodbi ali drugega načina, s katerim Republika Slovenija izjavi, da jo zavezuje mednarodna pogodba, predloži ministrstvo za zunanje zadeve na predlog resornega ministrstva v postopek predlog akta o ratifikaciji mednarodne pogodbe ter po sprejemu in objavi akta o ratifikaciji opravi pri depozitarju dejanja, potrebna za uveljavitev mednarodne pogodbe.

V zvezi z mednarodnimi pogodbami, ki se sklepajo v okviru članstva Republike Slovenije v Evropski uniji, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja sodelovanje med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije ter določbe tega poglavja.

VI. DRUGI MEDNARODNI AKTI

89. člen
(sprejetje drugih mednarodnih aktov)

Z zakonom ali uredbo vlade se v Republiki Sloveniji uveljavijo drugi mednarodni akti, ki jih v skladu z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo, sprejemajo mednarodne organizacije, mednarodne integracije in institucije.

Zakon o zunanjih zadevah – ZZZ-1 (Uradni list RS, št. [45/01](#)) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

»VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

90. člen
(podzakonski predpisi)

Podzakonski predpisi, ki jih predvideva ta zakon, se sprejmejo v devetih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

91. člen
(dokončanje že začelih postopkov)

Postopki, začeti pred uveljavitvijo tega zakona, se vodijo po dosedanjih predpisih.

92. člen
(pridobitev nazivov)

Uslužbenci v notranji službi, ki opravljajo strokovna dela na področju zunanjih zadev, pridobijo z novo sistemizacijo naslednje nazive, v kolikor izpolnjujejo pogoj delovnih izkušenj, ki se zahteva za določen diplomatski naziv:

višji sodelavec	ataše (1 leto delovnih izkušenj)
višji referent	ataše (1 leto delovnih izkušenj)
svetovalec II	III. sekretar (3 leta delovnih izkušenj)
svetovalec I	II. sekretar (5 let delovnih izkušenj)
višji svetovalec	I. sekretar (8 let delovnih izkušenj)
svetovalec ministra	svetovalec (10 let delovnih izkušenj)
podsekretar	svetovalec I. (12 let delovnih izkušenj)
svetovalec vlade	minister svetovalec (15 let delovnih izkušenj)
državni podsekretar	pooblaščen minister, veleposlanik (20 let delovnih izkušenj)

Uslužbenci, ki ne izpolnjujejo pogoja delovnih izkušenj, se razporedijo v ustrezen diplomatski naziv v skladu z delovnimi izkušnjami, ki jih imajo.

Uslužbenci v notranji službi z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo, ki opravljajo spremljajoče dejavnosti, pridobijo diplomatski naziv, če izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

- so najmanj dve leti z diplomatskim ali konzularnim nazivom službovali v tujini;
- so v ministrstvu za zunanje zadeve najmanj dve leti opravljali strokovna dela na področju zunanjih zadev.

93. člen (razporeditev v notranjo službo)

Pogodbeni diplomat, kot ga določa zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), ki ob uveljavitvi tega zakona službuje v tujini, ima pravico do razporeditve v notranjo službo pod pogoji iz tretjega odstavka 27. člena tega zakona.

94. člen (veljavnost predpisov)

Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), razen njegovega III. poglavja, ki preneha veljati, ko začne veljati zakon o javnih uslužbencih.

Določbe III. dela tega zakona se uporabljajo od dne, ko začne veljati zakon o javnih uslužbencih.

Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 60/92, 42/93, 6/94, 62/96, 29/99 in 42/00) se uporablja do sprejema predpisa iz prvega odstavka 44. člena tega zakona.

95. člen
(začetek veljavnosti zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1A (Uradni list RS, št. [78/03](#)) spreminja 92. člen zakona tako, da se glasi:

»92. člen
(pridobitev nazivov)

Uslužbenci v notranji službi, ki opravljajo strokovna dela na področju zunanjih zadev, pridobijo z novo sistemizacijo naslednje nazive:

višji sodelavec	ataše
višji referent	ataše
svetovalec II	III. sekretar
prvi svetovalec	II. sekretar
višji svetovalec	I. sekretar
svetovalec ministra	svetovalec
podsekretar	prvi svetovalec
svetovalec vlade	minister svetovalec
državni podsekretar	pooblaščen minister, veleposlanik

Uslužbenci v notranji službi z univerzitetno ali visoko strokovno izobrazbo, ki opravljajo spremljajoče dejavnosti, pridobijo diplomatski naziv, če izpolnjujejo katerega od naslednjih pogojev:

- so najmanj dve leti z diplomatskim ali konzularnim nazivom službovali v tujini;
- so v ministrstvu za zunanje zadeve najmanj dve leti opravljali strokovna dela na področju zunanjih zadev.«;

spreminja 94. člen zakona tako, da se glasi:

»94. člen
(veljavnost predpisov)

Z dnem začetka veljavnosti tega zakona preneha veljati zakon o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 1/91-I), njegovo III. poglavje pa se še naprej uporablja do začetka uporabe zakona o javnih uslužbencih.

Določbe III. dela tega zakona se uporabljajo od dne, ko se začne uporabljati zakon o javnih uslužbencih.

Uredba o plačah, nadomestilih in drugih prejemkih osebja v predstavništvih Republike Slovenije v tujini (Uradni list RS, št. 60/92, 42/93, 6/94, 62/96, 29/99 in 42/00) se uporablja do sprejema predpisa iz prvega odstavka 44. člena tega zakona.«;

ter vsebuje naslednjo končno določbo:

»10. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o napotitvi oseb v mednarodne civilne misije in mednarodne organizacije – ZNOMCMO (Uradni list RS, št. [20/06](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»41. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1B (Uradni list RS, št. [76/08](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»20. člen
(prehodna določba)

Uredba iz 5. člena tega zakona se sprejme v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

21. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1C (Uradni list RS, št. [108/09](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»PREHODNE DOLOČBE

32. člen

(imenovanje političnega direktorja in generalnih direktorjev)

Pogoji iz 3. in 4. člena tega zakona se začnejo uporabljati za prvo imenovanje političnega direktorja oziroma za prvo imenovanje generalnega direktorja po uveljavitvi tega zakona.

33. člen

(pogoj uspešno opravljenega višjega diplomatskega izpita)

(1) Določbi 7. in 22. člena tega zakona, ki urejata višji diplomatski izpit se začneta uporabljati eno leto po uveljavitvi tega zakona.

(2) Diplomati, ki so do začetka veljavnosti pogoja iz prejšnjega odstavka pridobili diplomatski naziv prvega kariernega razreda, izpolnjujejo pogoj uspešno opravljenega višjega diplomatskega izpita.

34. člen

(varnostno preverjanje lokalnega osebja in študentov)

Osebe iz 9. člena tega zakona, ki ob začetku veljavnosti tega zakona opravljajo delo kot lokalni uslužbenci ali študentje, je treba varnostno preveriti najpozneje v roku enega leta od uveljavitve tega zakona.

35. člen

(izpolnjevanje pogoja za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata)

Ne glede na določbo prvega odstavka 13. člena tega zakona izpolnjuje pogoje za vodjo diplomatskega predstavništva ali konzulata diplomat, ki je bil pred uveljavitvijo tega zakona imenovan za veleposlanika.

36. člen

(znanje dveh tujih jezikov na višji ravni)

(1) Šteje se, da diplomati, ki izpolnjujejo pogoj aktivnega obvladanja dveh tujih jezikov, od tega enega svetovnega, po 1. točki drugega odstavka 35. člena Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO in 76/08), izpolnjujejo pogoj iz 15. člena tega zakona.

(2) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka mora diplomat ob razporeditvi v zunanjo službo izpolnjevati pogoj iz 15. člena tega zakona.

37. člen

(uporaba diplomatskega naziva v zunanji službi)

Diplomati, ki so ob uveljavitvi tega zakona razporejeni v zunanjo službo v nazivu, za katerega ne izpolnjujejo pogojev po tem zakonu, obdržijo naziv do zaključka razporeditve v zunanji službi.

38. člen
(preizkusni test in dodatno usposabljanje)

(1) V postopkih zaposlitev za nedoločen čas in v postopkih zaposlitev pripravnikov za določen čas, ki so potekali ob uveljavitvi tega zakona, se uporabljajo predpisi, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

(2) Javnim uslužbencem, ki so se v ministrstvu za zunanje zadeve zaposlili za nedoločen čas pred uveljavitvijo tega zakona, ni treba opravljati dodatnega usposabljanja iz 24. člena tega zakona, diplomatski izpit pa opravljajo po predpisih, ki veljajo do uveljavitve podzakonskega akta iz 7. člena tega zakona.

39. člen
(sprejetje podzakonskih aktov)

Podzakonske akte iz 5., 7., 8., 23., 24. in 30. člena tega zakona sprejme minister za zunanje zadeve, v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona. Vlada Republike Slovenije sprejme uredbo iz 14. člena tega zakona v enem letu po njegovi uveljavitvi.

KONČNA DOLOČBA

40. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Zakon o urejanju trga dela – ZUTD (Uradni list RS, št. [80/10](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»195. člen
(uveljavitev in uporaba zakona)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne 1. januarja 2011.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se določbe prve alineje prvega odstavka 16. člena, 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., 29., 36. in 37. člena tega zakona uporabljajo od 1. januarja 2012.«.

Zakon o spremembah Zakona o zunanjih zadevah – ZZZ-1D (Uradni list RS, št. [31/15](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»4. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.